

Forslag

til

Lov for Grønland om ekspropriation.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 19. maj 1972.*)

Kap. I. Ekspropriationsformål.

§ 1. Når almenvellet kræver det, kan ministeren for Grønland iværksætte eller, for så vidt angår kommuner, koncessionerede virksomheder eller private, tillade, at der iværksættes ekspropriation af ejendom i Grønland til:

- 1) Anlæg til brug for den offentlige administration, retsvæsenet, forsvarets væsenet, kirkevæsenet, undervisningsvæsenet, sundhedsvæsenet, brand- og renovationsvæsenet.
- 2) Anlæg til brug for forsyningen med vand, lys, kraft og varme og afledning af vand.
- 3) Telekommunikationsanlæg.
- 4) Anlæg til brug for det offentlige transportvæsen, herunder veje, spor og luftfartsanlæg.
- 5) Havneanlæg samt skibs- og bådewærfter.
- 6) Anlæg til brug for videnskabelig forskning.
- 7) Vejrtjenesten samt skibsfartens og luftfartens betryggelse.
- 8) Det militære forsvar, det civile forsvar og det civile beredskab.
- 9) Varetagelse af fredningsformål.
- 10) Sanering af usund eller brandfarlig bebyggelse.
- 11) Opnåelse af tilfredsstillende bebyggelsesforhold og hensigtsmæssig udnyttelse af arealer, der er anvendelige til bebyggelse, når dette er led i en af vedkommende kommunalbestyrelse og ministeren for Grønland godkendt bebyggelsesplan.
- 12) Virksomhed, der af bevillingshavere eller på disses vegne udøves som led i efterforskning og indvinding af mineralske råstoffer.

Stk. 2. En ekspropriation må ikke iværksættes eller tillades iværksat, før der er tilvejebragt en plan for, hvorledes der sikres bolig til personer, hvis bolig nedlægges som følge af ekspropriation. Det bør herved tilstræbes, at den enkelte husstand kan få en efter sin økonomi og familieforhold passende bolig.

Kap. II. Myndigheder.

§ 2. Ekspropriationer i Grønland ledes af kommissarierne ved statens ekspropriationer, jfr. § 4 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

§ 3. Ministeren for Grønland nedsætter en eller flere ekspropriationskommissioner, der behandler forslag om ekspropriation og fastsætter erstatning for de ekspropriationer, som foretages.

§ 4. Hver ekspropriationskommission består af 5 medlemmer. Formand er en af kommissarierne ved statens ekspropriationer. Ministeren for Grønland beskikker for en 6-årig periode to medlemmer, hvoraf mindst det ene skal have kendskab til byggevirksomhed eller bebyggelsesforhold i Grønland. Grønlands landsråd beskikker for rådets funktionstid to medlemmer.

Stk. 2. Kommissionen tiltrædes af to af vedkommende kommunalbestyrelse for dennes funktionstid udpegede delegerede, der har adgang til at udtale sig, men ikke har stemmeret.

Stk. 3. En ekspropriationskommission er beslutningsdygtig, når formanden og mindst to andre medlemmer er til stede. Står stemmerne lige ved en afstemning, er formandens stemme afgørende.

Stk. 4. Ekspropriationskommissionen kan tilkalde særligt sagkyndige.

§ 5. Ingen må som medlem, delegeret eller sagkyndig deltage i behandlingen af et spørgsmål for en ekspropriationskommission, når

1) vedkommende er interesseret i udfaldet eller er repræsentant for en i udfaldet interesseret,

2) vedkommende er beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn med en af de i nr. 1) nævnte personer eller er sådanne personers ægtefælle, værge, adoptiv- eller plejefader eller -moder, adoptiv- eller plejebarn,

3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes fuldstændige upartiskhed.

Stk. 2. Den interesse, som de af landsrådet valgte medlemmer og de af kommunalbestyrelsen udpegede delegerede har i landsdelens eller kommunens anliggender, medfører kun, at de skal fratænde ved behandlingen af erstatningsspørgsmål vedrørende ejendomme, der ejes af landsrådet eller af den pågældende kommune, eller hvori disse organer har en væsentlig interesse.

Stk. 3. Den, for hvis vedkommende nogen af de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte inhabilitetsgrunde foreligger, skal snarest muligt give kommissionens formand meddelelse herom.

Stk. 4. Spørgsmål om, hvorvidt der foreligger inhabilitetsgrunde, bør så vidt muligt rejses inden forhandlingernes begyndelse. Hvis de er rejst af en af parterne, kan de ikke afgøres, uden at begge parter har haft adgang til at udtale sig derom.

Kap. III. Fremgangsmåden.

§ 6. Når ministeren for Grønland har forelagt en sag for en ekspropriationskommission, afholder denne besigtigelsesforretning på stedet.

Stk. 2. Offentlig bekendtgørelse om forretningens afholdelse skal ske med mindst 4 ugers varsel. Oversigtsplaner skal så vidt muligt i mindst 4 uger være fremlagt til offentligt eftersyn, og bekendtgørelsen skal indeholde oplysning herom. Så vidt muligt skal personer, der må antages at blive be-

rørt af det påtænkte anlæg, underrettes om forrettningens afholdelse.

§ 7. Under besigtigelsesforretningen foretager kommissionen efter forhandling med de fremmødte en almindelig prøvelse af det foreliggende projekt. Kommissionen kan herved bestemme, at ekspropriation kun kan gennemføres, såfremt der foretages sådanne ændringer i projektet, som kommissionen finder nødvendige af hensyn til ejere, andre rettighedshavere, almene interesser eller anlæggets hensigtsmæssige gennemførelse.

§ 8. Når projekt for det påtænkte anlæg er vedtaget af kommissionen og anlægsmyndigheden ønsker det således vedtagne projekt fremmet, træffer ministeren for Grønland beslutning om meddelelse af ekspropriationsbemyndigelse, medmindre beslutning herom er truffet før besigtigelsen.

Stk. 2. Anlægsmyndigheden udfærdiger en plan vedrørende ekspropriationens gennemførelse med fortegnelse over alle, der efter de foreliggende oplysninger vil blive berørt af de for anlæggets gennemførelse nødvendige ekspropriationer, og med en kort angivelse af de ændringer i de bestående forhold, anlægget vil medføre for ejendommene.

§ 9. Ekspropriationskommissionen afholder derefter en ekspropriationsforretning.

Stk. 2. Bekendtgørelse om forrettningens afholdelse og fremlæggelse af ekspropriationsplanen med fortegnelse foretages i overensstemmelse med § 6.

Stk. 3. Personer, for hvem indvarsling efter de foreliggende oplysninger må antages at have betydning for varetagelse af deres interesser, skal så vidt muligt indvarsles med mindst 4 ugers varsel. Indvarslingen skal oplyse, hvor ekspropriationsplan er fremlagt, og ledsages af et eksemplar af fortegnelsen.

Stk. 4. Efter at de fremmødte har haft lejlighed til at udtale sig for kommissionen, træffer denne bestemmelse om, hvorledes projektet og ekspropriationen nærmere skal gennemføres.

§ 10. Når kommissionen over for hver enkelt fremmødt har påvist, hvorledes anlægget vil berøre hans ejendom eller rettig-

hed, og hvilket omfang afståelsen vil få, og endvidere har gjort ham bekendt med de for kommissionen om sagen foreliggende oplysninger, herunder sagkyndiges erklæringer, har parterne adgang til over for kommissionen at redegøre for de synspunkter, der efter deres formening bør have indflydelse på erstatningens fastsættelse. Opnås der ikke enighed, eller giver en erstatningsberettiget ikke møde ved forretningen, afsiger kommissionen en af grunde ledsaget kendelse om erstatningens fastsættelse.

Stk. 2. Udskrift af kendelsen tilsendes parterne med oplysning om adgangen til at indbringe erstatningsspørgsmålet for Grønlands landsret og om fristen herfor. Enhver, der har retlig interesse deri, kan på begæring få tilsendt udskrift af forlig eller kendelse.

§ 11. Søgsmål til efterprøvelse af en kendelse, hvorved erstatning gives eller nægtes, skal anlægges inden 4 uger efter, at udskrift af kendelsen er kommet frem til den pågældende. Afsiges kendelsen i et møde, kan indbringelse for landsretten ske ved en til protokollen afgivet begrundet erklæring. I så tilfælde fremsender kommissarius sagen til landsretten.

Stk. 2. Når der er særlig grund dertil, kan landsdommeren tillade et søgsmål, uanset at den i stk. 1 fastsatte frist er overskredet.

Kap. IV. Erstatningens udbetaling.

§ 12. Erstatningsbeløbene forrentes fra datoen for den i § 9, stk. 4, omhandlede beslutning om ekspropriation, dog at et andet begyndelsestidspunkt under særlige omstændigheder kan fastsættes i kendelse eller forlig. Forrentningen sker indtil den dag, beløbene kan hæves, med en årlig rente, der udgør 1 pct. mere end den af Danmarks

Nationalbank fastsatte, på ekspropriations-tidspunktet gældende diskonto.

§ 13. Anlægsmyndigheden udbetaler erstatningen snarest muligt efter dennes endelige fastsættelse. For panthaveres vedkommende er prioritetsordenen afgørende for, hvorledes erstatningsbeløbet skal fordeles.

Kap. V. Forskellige bestemmelser.

§ 14. Søgsmål om ekspropriation efter denne lov behandles i første instans ved Grønlands landsret.

§ 15. Ministeren for Grønland kan i enkelte tilfælde fravige de i denne lov fastsatte regler om bekendtgørelse af møder, offentliggørelse af planer m. v., såfremt hensynet til statens sikkerhed kræver det.

Stk. 2. Ekspropriationskommissionen fører en forhandlingsprotokol. Ministeren for Grønland kan fastsætte nærmere regler om ekspropriationsmyndighedernes forretningsgang.

Stk. 3. Ministeren for Grønland fastsætter regler om, i hvilket omfang udgifterne ved ekspropriationssagers behandling skal afholdes af anlægsmyndigheden.

§ 16. Når en erstatningsberettiget til varetagelse af sine interesser under sagens behandling har afholdt nødvendige udgifter til sagkyndig bistand, herunder til advokat, revisor m. v., kan vedkommende kommission pålægge anlægsmyndigheden at udrede en passende godtgørelse herfor.

Kap. VI. Ikrafttræden m. v.

§ 17. Loven træder i kraft den 1. juni 1972.

Stk. 2. § 13, stk. 3, i lov om mineralske råstoffer i Grønland jfr. lovbekendtgørelse nr. 397 af 16. juli 1969, ophæves.

Skytte.

/ K. J. Mortensen.